

13. Skakun O.F. Teorijaderzhavi i prava. Harkiv, Konsum, 2001, 656 s.
14. Теория и методика физической культуры: учебник для студентов вузов/ под ред. Ю.Ю. Курамшина. — М.: Советский спорт, 2003. — 200 с.
15. Федеральный закон "О внесении изменений в Федеральный закон "О физической культуре и спорте Российской Федерации" года N 108-ФЗ от 12 июля 2006г.
16. Холодов Ж.К. Теория и методика физического воспитания и спорта : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. — 2-е изд. испр и доп. / Ж.К. Холодов, В.С. Кузнецов — М: Издательский центр «Академия», 2003.— С.10-19, 163.
17. Hudolij O.M. Zagal'ni osnoviteorii i tametodikifizichnogovihovannja. Harkiv, «OVS», 2007, S.47.
18. Shamardina G.M. Osnoviteorii i metodikifizichnogovihovannja : vibrani lekcii. Dnipropetrovs'k, Porogi, 2004, S.57.
19. Shijan B.M. Teorija i metodika fizichnogo vihovannja shkoljariv. Ternopil' : Navchal'na kniga, Bogdan, 2006, S.48-52.
20. <http://sportizdorove.ru/fizicheskaya-kultura-i-sport/fizicheskoe-vospitanie-i-sport-3.html>. Физическая культура и спорт. — С. 3-5..

УДК 796.015.132:796.323.2 – 056.263

Олександр Пікінер
Дніпропетровський державний університет фізичної культури і спорту
м. Дніпропетровськ

РІВЕНЬ ФІЗИЧНОЇ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ БАСКЕТБОЛІСТІВ З ВАДАМИ СЛУХУ

Раціональність побудови тренувального процесу визначається співвідношенням засобів та методів, що використовуються в процесі підготовки, а також значущістю основних компонентів у змагальному результаті спортсменів.

Мета дослідження - визначити рівень фізичної та функціональної підготовленості баскетболістів з вадами слуху.

Аналіз рівня спеціальної фізичної та функціональної підготовленості баскетболістів дозволив виявити значущі взаємозв'язки між спортивними результатами, показниками фізичних якостей і функціональним станом системи зовнішнього дихання і серцево-судинної системи. Встановлено, 2 фактори: «фізично-функціональний» та «резервний», що визначають ефективність змагальної діяльності спортсменів, а також відсоткове навантаження на кожний з факторів: 86,7% та 7,7% відповідно.

Ключові слова: факторний аналіз, фізична підготовка, рівень фізичної та функціональної підготовленості, спортсмени-баскетболісти з порушенням слуху, навчально-тренувальний процес.

Пікінер Олександр. Уровень физической и функциональной подготовленности баскетболистов с нарушениями слуха.

Раціональність построения тренировочного процесса определяется соотношением средств и методов, используемых в процессе подготовки, а также значимостью основных компонентов в соревновательном результате спортсменов.

Цель исследования - выявить уровень физической и функциональной подготовленности баскетболистов с нарушениями слуха.

Анализ уровня специальной физической и функциональной подготовленности баскетболистов позволил выявить значимые взаимосвязи между спортивными результатами, показателями физических качеств и функциональным состоянием системы внешнего дыхания и сердечно-сосудистой системы. Установлено 2 фактора: «физико-функциональный» и «резервный», определяющие эффективность соревновательной деятельности спортсменов, а также процентную нагрузку на каждый из факторов: 86,7% и 7,7% соответственно.

Ключевые слова: факторный анализ, физическая подготовка, уровень физической и функциональной подготовленности, спортсмены-баскетболисты с нарушением слуха, учебно-тренировочный процесс.

Pikiner Aleksandr. Level of physical and functional basketball athletes hearing impaired.

Rationality construction of training process defined by means and methods used in preparation for, and importance of basic components in the resulting competitive athletes.

Objective: to identify the main components that determine the level of physical fitness and functional basketball hearing impairments.

For the purpose of rational construction of training process defined level of physical qualities, functional state of the cardiovascular system and the external breathing, conducted a factor analysis, which included identifying key components of the structure of physical fitness basketball athletes with impaired hearing analyzer that achieves the appropriate level of technical training in a competitive activity.

The assessment of general and special physical fitness enabled state underdevelopment of physical qualities deaf basketball athletes both general and specific. The low level of physical fitness can be caused by the structure of the primary defect, secondary disabilities that have athletes with hearing impairments, inadequate level of functional fitness, which in turn requires viewing the content and structure of the training process athletes differentiation of physical preparation, depending on qualifications

and level of functional state reserve and adaptive capacity of basketball athletes deaf.

Evaluation of the functional state of the cardiovascular system and of respiratory allowed to define the features of functional training hard of hearing. The peculiarities of the functioning of the circulatory and respiratory systems basketball athletes with hearing impairments.

The analysis of the structure of the physical and functional training athletes with hearing disabilities who specialize in basketball possible to determine the interdependence of indicators of physical fitness and functional performance of the cardiovascular system and external breathing.

Keywords: factor analysis, physical training, physical structure and functional fitness, basketball hearing impaired, the training process.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Аналіз останніх досліджень та публікацій.

За даними Українського центру «Інваспорт» кількість інвалідів в нашій державі становить понад 2,5 млн. осіб, а за даними Міністерства молоді та спорту, на сьогодні 5,9 тис. школярів страждають на депривацію слуху і спостерігається тенденція до збільшення кількості інвалідів по слуху.

Провідні вчені з адаптивного спорту Н.Г. Байкіна (2003), Ю.А. Бріскін (2007), Е.А. Осколкова (2008), Н.О. Рубцова (2008), Л.В. Сунагатова (2012) вважають, що особливою ланкою сучасного спортивного руху є спорт людей з обмеженими можливостями, інтенсивний розвиток якого обґрунтовує необхідність розробки та науково-методичного обґрунтування спеціфічних методик різних видів підготовки спортсменів цього рівня.

Проблеми організації тренувального процесу спортсменів-інвалідів з вадами слуху ускладнюються наступними функціональними порушеннями: соматичною ослабленістю, недостатньою рухливістю, відставанням у фізичному і моторному розвитку (Бабій І.М. 2002, Римар О.В. 2002) та порушеннями з боку серцево-судинної, дихальної систем (прискорений пульс, підвищений артеріальний тиск, неправильний ритм дихання), з боку фізичного розвитку (сутулість, диспластичність статури), дискоординація окремих м'язових груп, стомлюваність, емоційна нестійкість моторики (Гурінович Х.Є. 2006, Покрина О.В. 2006)

На думку багатьох дослідників (Власов О.М., 2004; Кайс М.М. Найрат, 2005; ТяньТенцзюнь, 2010; Циганок О.В., 2011; Рясна І.М., 2013; Ванюк О.І., 2013), одним із досить перспективних напрямів, є розробка та практична апробація експериментальних програм планування тренувальних навантажень на різних етапах навчально-тренувального процесу, які враховують особливості формування функціональних можливостей спортсменів. Очевидно, що знання основних закономірностей формування функціональних можливостей організму спортсменів є необхідною основою для науково обґрунтованої побудови навчально-тренувального процесу, спрямованого на вдосконалення спортивної підготовки та досягнення високих результатів.

Раціональність побудови тренувального процесу визначається співвідношенням засобів та методів, що використовуються в процесі підготовки, а також значущістю основних компонентів у змагальному результаті спортсменів. Однак, на даний час, досліджень пов'язаних з визначенням структури підготовленості спортсменів з вадами слуху замало, що і зумовило актуальність теми дослідження.

Формулювання мети та завдань роботи.

Мета дослідження - визначити рівень фізичної та функціональної підготовленості баскетболістів з вадами слуху.

Завдання дослідження:

1. Визначити рівень розвитку фізичних якостей та функціональної підготовленості баскетболістів з вадами слуху.
2. Визначити основні фактори, що забезпечують ефективність фізичної підготовленості та рівень функціональних можливостей спортсменів з вадами слуху в умовах змагальної діяльності.

Методи та організація дослідження.

Для вирішення поставлених у роботі завдань використовували наступні методи досліджень: теоретичний аналіз сучасної науково-методичної літератури; педагогічне спостереження; педагогічне тестування; факторний аналіз, методи математичної статистики.

Дані дослідження проводились під час навчально-тренувального процесу на базі команд першої ліги КПЗО "ДОС ДЮСШ-ІНВАСПОРТ" (11 чол.) м. Дніпропетровськ, дефлімпійської збірної України з баскетболу (10 чол.). У педагогічному експерименті приймали участь 21 баскетболіст різної спортивної кваліфікації (від I розряду до МС України МК).

На етапі констатуючого експерименту з метою раціональної побудови тренувального процесу визначили рівень розвитку фізичних якостей, функціонального стану серцево-судинної системи та системи зовнішнього дихання. Був проведений *факторний аналіз*, який передбачав визначення основних компонентів структури фізичної підготовленості баскетболістів з порушеннями слухового аналізатору.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для вирішення завдань дослідження на початку експерименту було проведено визначення рівня загальної та спеціальної фізичної підготовленості слабчочуючих баскетболістів.

Результати отримані в ході проведення констатуючого експерименту наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Рівень загальної та спеціальної фізичної підготовленості слабчочуючих баскетболістів на етапі констатуючого експерименту

№ з/р	Назва тесту	M+m		t
		Кваліфікація спортсменів		
		МС, МСМК	I – II	

			розряди	
1	Біг 6 м (с)	1,55±0,025	1,62±0,27	0,924
2	Біг 20 м (с)	3,36±0,019	3,4±0,42	1,68
3	Стрибок в довжину з місця (см)	229,1±3,60	231,1±4,16	0,6818
4	Стрибок вгору (см)	53,35±0,70	51,5±1,05	0,0046
5	Стрибок на тумбу h-50см за 30 с (раз)	18,5±0,41	17,83±0,4	0,834
6	Біг 96 м (с)	19,3±0,16	19,42±0,14	0,913
7	Біг 2*40 с (м)	397,4±1,88	394,5±3,89	0,1314
8	Підтягування (раз)	13,15±0,77	13,0±0,85	0,8127
9	Згинання та розгинання рук в упорі лежачі за 30 с (к-ть разів)	21,65±0,75	22,0±1,03	0,9968
10	Піднімання тулуба в сід за 30 с (раз)	25,25±0,28	23,16±0,47	0,038
11	Нахил тулуба в в.п. - сід (см)	16,3±0,92	15,3±0,88	0,9144

Проведене дослідження дозволило констатувати наступні особливості в рівні розвитку загальної та спеціальної фізичної підготовленості слабчочуючих баскетболістів.

Найнижчі показники було визначено в тестах, що характеризують рівень силової та швидкісно-силової витривалості спортсменів: «стрибок в довжину з місця», «піднімання тулуба в сід», «згинання та розгинання рук в упорі лежачі». При порівнянні отриманих даних з модельними характеристиками для спортсменів даної нозології та кваліфікації було визначено нижче середнього рівень прояву спеціальних якостей баскетболістів з вадами слуху. Різниця в показниках спортсменів, які мають кваліфікацію МС, МСМК не є достовірною у порівнянні з результатами спортсменів масових розрядів.

Середній рівень показників розвитку загальних та спеціальних фізичних якостей визначено в тестах: «біг 6м», «біг 20м», «біг 96м», «біг 2*40с», що характеризують прояв окремих компонентів швидкісних здібностей баскетболістів. Різниця в показниках кваліфікованих баскетболістів та баскетболістів масових розрядів не достовірна. Так, середній показник в тесті «біг 6м» склав 1,55с у спортсменів, які мають кваліфікацію МС, МСМК і 1, 62с у спортсменів I – II розрядів. В тесті «біг 20м» середній показник відповідно становить 3,36с – у кваліфікованих глухих баскетболістів та 3,4с у спортсменів масових розрядів. В інших тестах відповідно: 19,3с та 19,42с; 397,4м та 394,5м.

Аналіз рівня функціонального стану серцево-судинної та дихальної системи наведені в таблиці 2 та 3.

В таблиці 2, здебільшого, показники слабчочуючих спортсменів знаходяться у межах норми. Отримані розрахунковим засобом дані щодо рівня функціонального стану серцево-судинної системи дали змогу констатувати, що рівень функціонального стану слабчочуючих на початку дослідження склав 56,17 у.о., що відповідає «середньому» рівню згідно основним шкалам оцінки, найнижча функціональна оцінка констатована в показниках ХОК та Vc.

Таблиця 2

Рівень функціонального стану серцево-судинної системи слабчочуючих баскетболістів

№з/р	Назва показнику, одиниці вимірювання	M ± s	Функціональна оцінка
1	СОК, мм.рт.ст.	79,94±6,18	середня
2	ХОК,	4,48±0,79	низька
3	СІ, у.о.	2,32±1,17	гіпорегуляція
4	ОПСС	1544,26±71,15	середня
5	Vc	803,3±10,24	низька
6	ІР, у.о.	67,2±5,83	середня
7	КЕК, у.о.	2800±97,2	середня
8	оАТс	11,0±4,13	вище норми
9	оАТд	-1,0±0,07	норма
10	РФСсс, у.о.	56,17±7,81	середній

При оцінці функціонального стану системи зовнішнього дихання виявили значно нижчі показники. Рівень функціонального стану дихальної системи низький і склав 13,45у.о. ця особливість може бути зумовлена нозологічним порушенням – втратою слуху, а, внаслідок цього недостатчею кисню, що проявляється у зниженні основних показників, що характеризують роботу дихальної системи слабчочуючих спортсменів.

Таблиця 3

Рівень функціонального стану системи зовнішнього дихання слабчочуючих баскетболістів

№з/р	Назва показнику, одиниці вимірювання	M ± s	Функціональна оцінка
1	ЖЕЛф, мл	3580±37,41	нижче норми
2	ЖЕЛд, мл	4537,31±25,91	нижче норми
3	ЖЕЛо, мл	26,74±0,89	нижче норми
4	ІГ, у.о.	0,57±0,01	нижче середнього
5	ІС, у.о.	2557,14±26,62	низький
6	РФСсзд, у.о.	13,45±1,27	низький

Аналіз рівня фізичної та функціональної підготовленості кваліфікованих баскетболістів дозволив виявити 2 фактори (рис. 1), що визначають ефективність змагальної діяльності спортсменів, а також відсоткове навантаження на кожний з факторів (табл. 4).

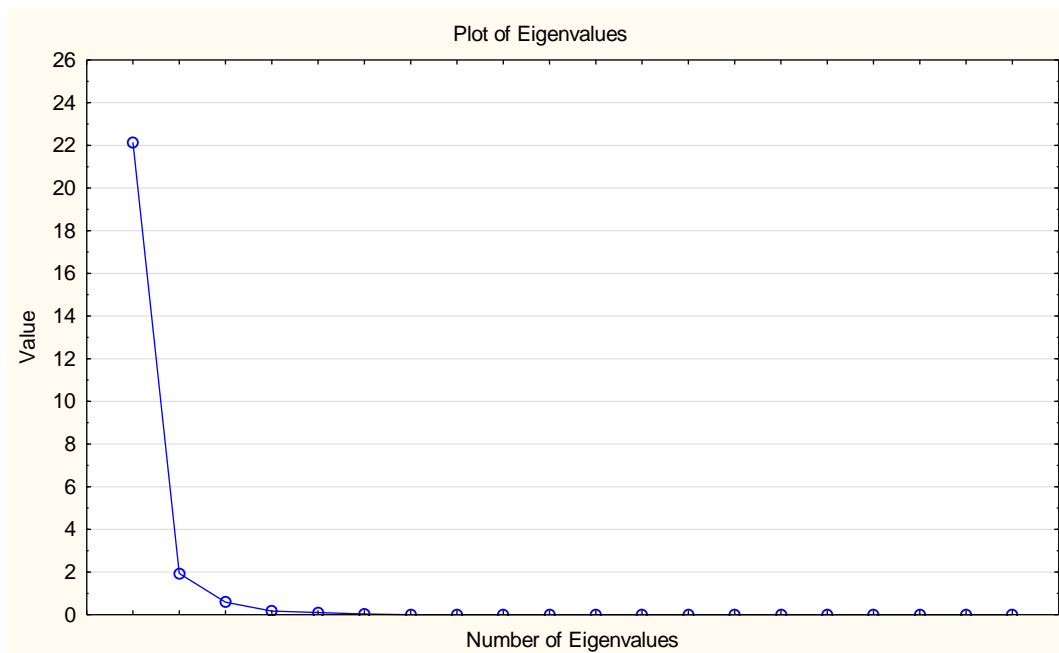

Рис. 1. Основні фактори, що впливають на рівень фізичної та функціональної підготовленості кваліфікованих баскетболістів з вадами слуху.

Таблиця 4

Відсоткове навантаження на кожний з факторів

№	Загальна характеристика фактору	Складові компоненти	%
1	Фізично-функціональний	Біг 20м, Стрибок в довжину з місця, Стрибок вгору, Стрибок на тумбу, Біг 96м, Біг 2*40с, Підтягування, Згинання та розгинання рук в упорі, Піднімання тулуба в сід, Нахил тулуба, PWC 170, СОК, ХОК, СІ, ОПСС, Vc, ІР, КЕК, оАТс, оАТд, ЖЕЛф, ЖЕЛд, ІГ	88,60
2	Резервний	Біг 6 м , ІС	7,74
Обсяг загальної дисперсії			96,34

Перший фактор - «фізично-функціональний» – сформувався з двадцяти трьох компонентів, що в загальному вигляді характеризують морфофункціональний стан спортсмену та його здатність виконувати максимальне навантаження. Основне навантаження фактору несуть показники прояву спеціальних якостей: швидкісних та швидкісно-силових, фізичної роботоздатності (PWC 170), загальної гемодинаміки: СОК, ХОК, СІ, ОПСС, Vc та показники системи зовнішнього дихання, що характеризують її резервні можливості: ЖЕЛф, ЖЕЛд, ІГ – від 0,97 до 0,99 у.о. Навантаження фактору складає 88,6% від загальної дисперсії (табл.5).

Другий фактор – «Резервний» – на відміну від першого утворюється двома складовими індексом Скибінського та проявом абсолютної швидкості, що обумовлює роботу серцево-судинної системи кваліфікованих спортсменів. Внесок у загальну дисперсію другого фактору становить 7,74%. Слід зазначити що основне навантаження фактору приходить на показник Індексу Скибінського – 0,91, який відображає функціональні резерви дихальної та серцево-судинної систем (див. табл. 5).

Таблиця 5

Основні фактори рівня фізичної та функціональної підготовленості баскетболістів з вадами слуху

Назва тестів	Фактори	
	1	2
Біг 6 м (с)	-0,53546	0,808588
Біг 20 м (с)	-0,84960	0,480926
Стрибок в довжину з місця (см)	-0,99955	-0,024310
Стрибок вгору (см)	-0,99756	-0,060123
Стрибок на тумбу h=50см за 30 с (раз)	-0,98841	-0,129468
Біг 96 м (с)	-0,99346	0,062165
Біг 2*40 с (м)	-0,99821	-0,018903
Підтягування (раз)	-0,96838	-0,159097

Згинання та розгинання рук в упорі лежачі за 30 с (к-ть разів)	-0,99141	-0,080215
Піднімання тулуба в сід за 30 с (раз)	-0,99372	-0,088615
Нахил тулуба в в.п. - сід (см)	-0,97519	-0,133271
PWC 170	-0,99579	-0,022105
СОК, мм.рт.ст.	-0,94532	-0,288022
ХОК,	-0,99887	-0,015135
СІ, у.о.	-0,99954	0,016831
ОПСС	-0,99879	0,026100
Vc	-0,99719	-0,005803
IP, у.о.	-0,91224	-0,071692
КЕК, у.о.	-0,76341	-0,198708
oATc	-0,99754	-0,011459
oATд	-0,99730	-0,015756
ЖЄЛф, мл	-0,99734	0,002542
ЖЄЛд, мл	-0,99748	-0,013092
ІГ, у.о.	-0,99424	0,062161
ІС, у.о.	-0,26759	0,914347
%	88,6	7,7%

Примітка: -0,99141, ... - вагоме навантаження фактору

ВИСНОВКИ

1. Проведена оцінка рівня загальної та спеціальної фізичної підготовленості дала змогу констатувати недостатній рівень розвитку фізичних якостей слабочуючих баскетболістів як загальних, так і спеціальних.
2. Оцінка функціонального стану серцево-судинної системи та системи зовнішнього дихання дозволила визначити особливості функціональної підготовленості, а саме функціонування системи кровообігу та дихальної системи спортсменів-баскетболістів з вадами слуху.
3. Проведений аналіз рівня фізичної та функціональної підготовленості спортсменів з вадами слуху, які спеціалізуються в баскетболі дозволив визначити взаємозалежність показників фізичної підготовленості та показників функціонального стану серцево-судинної системи та системи зовнішнього дихання.

ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. В подальшому планується розробка та експериментальне обґрунтування методики, спрямованої на підвищення рівня фізичної та функціональної підготовленості баскетболістів з вадами слуху на основі диференційованого підходу при використанні засобів спеціальної фізичної підготовки на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей і визначити її ефективність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бабій І.М. Корекція рухової сфери глухих підлітків швидко-силовими вправами: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.03 «Корекційна педагогіка»/ І.М.Бабій. – Київ, 2002. – 13 с.
2. Байкіна Н.Г. Диагностика и коррекция двигательной сферы у лиц с нарушением слуха: Учеб. пособие для студентов фак. физ. воспитания, спец. психологов и педагогов, тренеров по паралимпийскому и инвалидному спорту / Н.Г.Байкіна; Запорож. гос. ун-т. – Запорожье, 2003. – 232 с.
3. Випасняк І.П. Соціальна інтеграція глухих дітей на основі рухової активності автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. фіз. вих. і спорту: спец. 24.00.02. «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення»/ І.П. Випасняк. – Львів, 2007. – 18 с.
4. Еракова Л.А. Физическое развитие и двигательная активность в режиме дня детей с депривацией слуха / Л.А. Еракова // Материалы XI Междунар. науч. конгресса «Современный олимпийский спорт и спорт для всех». – Минск, Беларусь, 2007. – С. 233 – 236.
5. Колишкін О.В. Корекція рухової сфери дітей з розладами слуху засобами адаптивного фізичного виховання/ О.В.Колишкін // Теорія і практика фізичного виховання.-2010. №1-2. Т.2. С. 72-80.
6. Круцевич Т.Ю. Теория и методика физического воспитания: В 2 - х т.: Учебник / Т.Ю. Круцевич.- К.: Олимпийская литература, 2003. – С.302 – 303.
7. Лещій Н.П. Розвиток координації рухів у глухих підлітків на уроках фізичної культури: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.03 «Корекційна педагогіка»/ Н.П. Лещій.–Одеса, 2004. – 20 с.
8. Мут'єв А.В. Розвиток рухової сфери глухих школярів засобами спортивних єдиноборств автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.03 «Корекційна педагогіка»/ А.В. Мут'єв. – Одеса, 2003. – 16 с.
9. Овсянникова Е.Ю. Методика коррекции физического развития и физической подготовленности глухих школьников в процессе непрерывного адаптивного физического воспитания: автореф. дисс. на соискание науч. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры» / Е. Ю. Овсянникова.– Ярославль, 2006. – 20 с.

10. Осколкова Е.А. Роль адаптивного физического воспитания в системе профессиональной адаптации инвалидов с нарушением слуха / Е.А. Осколкова // Теория и практика физической культуры. – 2008. - №1. - С.14.

УДК 796.012:372.36:159.952

А.Р. Павлюк, Т.С. Мицкан
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника
м. Івано-Франківськ

РУХОВА АКТИВНІСТЬ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З СИНДРОМОМ ДЕФІЦИТУ УВАГИ.

У статті досліджено рівень рухової активності дітей старшого дошкільного віку. Авторами здійснено спробу узагальнити існуючі вітчизняні та зарубіжні підходи щодо впливу рухової активності на фізичний та психічний розвиток дітей старшого дошкільного віку з дефіцитом уваги.

Ключові слова: рухова активність, синдром дефіциту уваги, дошкільний вік.

Анотація. Двигательная активность как фактор развития детей старшего дошкольного возраста с синдромом дефицита внимания. А.Р. Павлюк, Т.С. Мыцкан.

В статье исследован уровень двигательной активности детей старшего дошкольного возраста. Авторами предпринята попытка обобщить существующие отечественные и зарубежные подходы, касающиеся влияния двигательной активности на физическое и психическое развитие детей старшего дошкольного возраста с дефицитом внимания.

Ключевые слова: двигательная активность, синдром дефицита внимания, дошкольный возраст.

Anotation. The physical activity as the factor of the senior preschool age children's development with Attention Deficit Disorder. A. Pavliuk, T. Myckan.

The level of physical activity of children of the senior preschool age was explored in the article. The author attempted to summarize the existing domestic and foreign approaches regarding the influence of physical activity on the physical and mental development of children of the senior preschool age with Attention Deficit Disorder.

The authors emphasize that the motor activity of children with ADHD is one of the key incentives for the development of structures and functions of the child's body, but the positive impact it can have only when its level is within optimal values.

Conducted theoretical study shows that physical activity plays an essential role for normal physiological and mental development of children with ADHD.

The theoretical foundations of motor activity of preschool children with ADHD demonstrate a differentiated approach among scientists to this problem. Therefore, there is a desirability and the need to develop a comprehensive experimental program aimed at correcting attention deficit of senior preschool children by means of physical education.

Keywords: physical activity, Attention Deficit Disorder, preschool age.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Дошкільний вік вважається найбільш важливим періодом в процесі формування особистості. У цьому віці інтенсивно розвивається ряд морфологічних, психологічних, рухових функцій, закладається базис для розвитку всіх здібностей дитини. Саме в даному віковому періоді закріплюється і зміцнюється фундамент здоров'я та розвитку фізичних якостей, необхідних для ефективної участі в різних формах рухової активності.

На сьогоднішній день найбільш поширеною формою нервово-психічних розладів дитячого віку є мінімальні мозкові дисфункції, одним із проявів якої є синдром дефіциту уваги і гіперактивності у дітей (надалі – СДУГ). Незважаючи на те, що активність завжди була і залишається ознакою здорової дитини, яка сповнена сил і енергії, необхідно диференціювати нав'язливу «надзбудженість», коли дитина цілий день безперервно, незалежно від ситуації, бігає, стрибає і безцільно рухається, що і є проявом СДУГ. Слід відзначити, що це надзвичайно складна проблема, шлях вирішення якої лежить на стику педагогіки, психології, психіатрії та соматичної медицини.

Загалом же, варто відмітити, що актуальність проблеми визначається високою частотою даного синдрому в дитячій популяції і його соціальним значенням, а одним із ключових засобів можливого вирішення даної проблеми є засоби фізичної культури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Незважаючи на значне число досліджень і наукових праць в даній сфері, все ж питання впливу рухової активності на корекцію СДУГ у дітей старшого дошкільного віку залишаються доволі дискусійними. Окремі аспекти рухової активності як фактора розвитку здоров'я дошкільників у своїх працях розглядали такі вітчизняні та зарубіжні науковці як: О.І. Юрчук, Г.Ф. Агеева, Ю.Б. Поліщук, Л. Прокопів, Р.А. Barkly, R. Karen, A. Stern. Комплексне дослідження взаємозв'язку рухової активності із станом здоров'я дошкільників здійснено К.В. Лершуновою (Київ, 2015), Н.Є. Пангеловою (Київ, 2014), Т.Є. Могилевською (Єкатеринбург, 2009) та ін.

Мета статті. Здійснити комплексний теоретичний аналіз впливу рухової активності на розвиток дітей старшого дошкільного віку з синдромом дефіциту уваги. **Методи дослідження:** теоретичний аналіз, систематизація та узагальнення даних наукової літератури.

Виклад основного матеріалу дослідження. Здоров'я дитини залежить від ряду факторів: біологічних, екологічних,